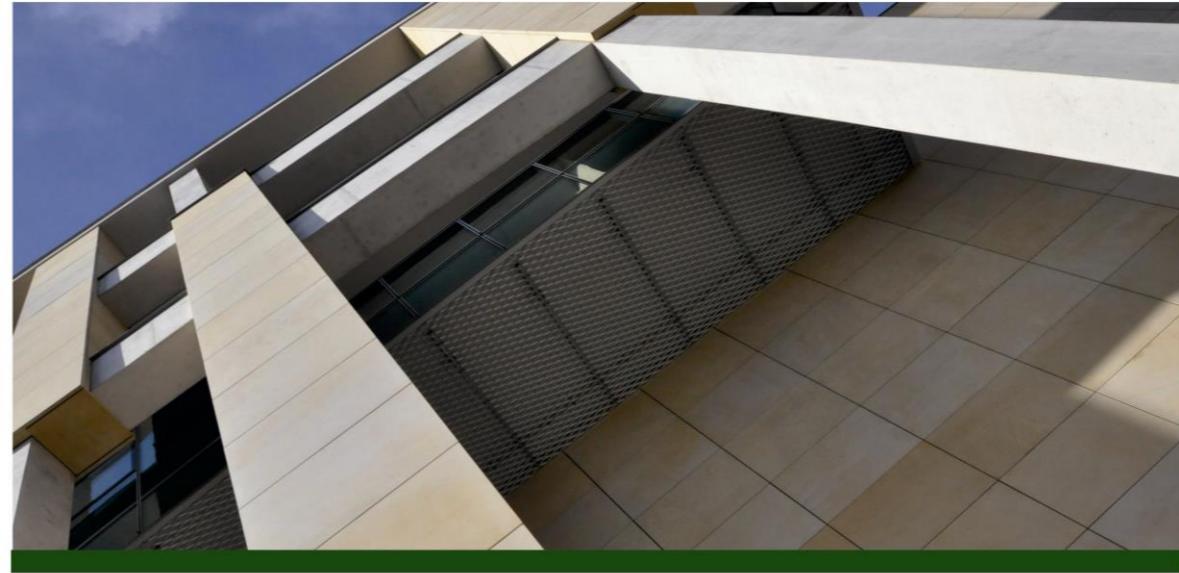

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Wyzwania nowego sposobu myślenia w naukach ekonomicznych

Piotr Banaszyk,
Marian Gorynia

Plan wystąpienia

1. Cel,
2. Trzy tezy,
3. Dyskusja.

Cel

1. Identyfikacja ważniejszych **pożądanych (naszym zdaniem)** zmian w paradygmacie nauk ekonomicznych,
2. Zapoczątkowanie refleksji i dyskusji środowiskowej w dziedzinie kierunków rozwoju nauk ekonomicznych.

Pożądane kierunki zmian – menu ogólne (Banaszyk, Deszczyński, Gorynia, Malaga 2021)

- homo oeconomicus
- sprawność biznesowa
- globalny łańcuch dostaw
- konkurencyjność międzynarodowa
- równowaga ekonomiczna
- istota i pomiar bogactwa narodowego
- globalizacja
- ekonomia rozwoju

Wybór na dziś – menu dnia – 3 tezy

Teza 1 – Klasyczny miernik powodzenia polityki gospodarczej, czyli wzrost gospodarczy mierzony dynamiką PKB powinien być zmieniony!

Teza 2 – Potrzeba zastąpienia klasycznego homo oeconomicus (HO) przez homo oeconomicus moralis (HOM) !

Teza 3 – Potrzeba Nowego Konsensusu Waszyngtońskiego !

Teza nr 1

Klasyczny miernik powodzenia polityki gospodarczej, czyli wzrost gospodarczy mierzony dynamiką PKB powinien być zmieniony !

Przyczyny:

- ułomność PKB z powodu jego pola recepcji,
- jest czynnikiem napędzającym nadmierną konsumpcję,
- stymuluje dewastację środowiska przyrodniczego.

Teza nr 1

Klasyczny miernik powodzenia polityki gospodarczej, czyli wzrost gospodarczy mierzony dynamiką PKB powinien być zmieniony !

Problem oceny etycznej i sprawnościowej wzrostu gospodarczego:

- wzrost a rozwój gospodarczy,
- sprawiedliwość międzynarodowa i międzypokoleniowa,
- selektywny rozwój gospodarczy w warunkach awzrostu.

Teza nr 1

Klasyczny miernik powodzenia polityki gospodarczej, czyli wzrost gospodarczy mierzony dynamiką PKB powinien być zmieniony !

Makroekonomiczne podstawy teoretyczne:

- ekonomia środowiska i zasobów naturalnych
(wiara w mechanizmy konkurencyjnego rynku z potrzebą korekty błędów tego rynku),
- ekonomia ekologiczna
(dążenie do zrównoważonego rozwoju dzięki substytucji kapitału naturalnego przez kapitał ludzki).

Teza nr 2

Potrzeba zastąpienia klasycznego homo oeconomicus (HO)
przez homo oeconomicus moralis (HOM) !

Przyczyny:

- z dwóch komponentów konieczność utrzymania
pierwiastka racjonalności i rezygnacji z pierwiastka egoizmu,
- egoizm prowadzi do eksploatacji zasobów ludzkich i
nieożywionych.

Teza nr 2

Potrzeba zastąpienia klasycznego homo oeconomicus (HO) przez homo oeconomicus moralis (HOM) !

Makroekonomiczne podstawy teoretyczne:

- koncepcje racjonalnego przestrzegania norm albo meta rankingu preferencji,
- koncepcja racjonalności globalnej i umiaru,
- Amartya Sen i normatywne zobowiązanie,
- Idea dobra wspólnego.

Teza nr 2

Potrzeba zastąpienia klasycznego homo oeconomicus (HO)
przez homo oeconomicus moralis (HOM) !

Mikroekonomiczne podstawy teoretyczne:

- Krytyka EVA (Economic Value Added),
- Postulat ESG (Enviromental, Social, Governance),
- Powrót do klasycznej maksymalizacji zysku jako powiązanej z „uczuciami moralnymi”.

Teza nr 2

Potrzeba zastąpienia klasycznego homo oeconomicus (HO)
przez homo oeconomicus moralis (HOM) !

Przedkładanie społecznej odpowiedzialności biznesu *before profit*
ponad społeczną odpowiedzialność *after profit*.

Teza nr 3

Potrzeba Nowego Konsensusu Waszyngtońskiego !

Przyczyny:

- konieczność odejścia od neoliberalizmu w wersji monetarystycznej,
- nowa rzeczywistość społeczno-polityczna (wojny gorące i handlowe, problemy demograficzne rozwiniętego świata, presja imigracyjna).

Teza nr 3

Potrzeba Nowego Konsensusu Waszyngtońskiego !

Rywalizacja paradygmatów:

- zawodność rynku (*market failure*) kontra zawodność rządu (*government failure*),
- naturalna stopa bezrobocia kontra pełne zatrudnienie,
- równowaga gospodarcza kontra proces koniunkturalny,
- Nowy Konsensus Waszyngtoński kontra Konsensus Pekijski.

Teza nr 3

Potrzeba Nowego Konsensusu Waszyngtońskiego !

Postulaty:

- nowa polityka przemysłowa z aktywnym wsparciem rządu wobec inwestycji prywatnych w strategicznych sektorach,
- zastąpienie offshoring'u przez friendshoring,
- zastąpienie międzynarodowych umów bilateralnych przez nowe międzynarodowe partnerstwo gospodarcze,
- intensyfikacja zagranicznych inwestycji biznesowych w krajach biednych,
- ochrona strategicznych technologii państw demokratycznych.

Nie wystarczy mówić, trzeba działać (pisać?) – nasza skromna kontrybucja

- Banaszyk P., Deszczyński P., Gorynia M., Malaga K., [Przesłanki modyfikacji wybranych koncepcji ekonomicznych na skutek pandemii COVID-19](#), „Gospodarka Narodowa”, 2021, 1, s. 53-86.
- Banaszyk P., Deszczyński P., Gorynia M., Malaga K., [Experience of the Covid-19 Pandemic as a Potential Catalyst of Selected Economic Concepts Modification](#), Vox Lacea, available online: 20.04.2021, s. 1-31, [more information](#).
- Banaszyk P., Deszczyński P., Gorynia M., Malaga K., [Prémises pour la modification de certains concepts économiques causées par la pandémie de Covid-19](#), „REVUE INTERNATIONALE DES ECONOMISTES DE LANGUE FRANÇAISE”, 2021 6(1), s. 33-60.
- Banaszyk P., Deszczyński P., Gorynia M., Malaga K., [The Covid-19 pandemic as a potential change agent for selected economic concepts](#), „Entrepreneurial Business and Economics Review”, 2021 9(4), s. 35-50, DOI: 10.15678/EBER.2021.090403.
- Banaszyk P., Deszczyński P., Gorynia M., Malaga K., [Potential and desired consequences of the Covid-19 pandemic for research in economic sciences](#), „Journal of Modern Science”, 2021, nr 2, s. 97-121, DOI: 10.13166/jms/142952.
- Banaszyk P., Borusiak B., Fiedor B., Gorynia M., Słodowa-Hełpa M., [Rozwój społeczno-gospodarczy a racjonalność globalna – w kierunku gospodarki umiaru](#), MAZOWSZE Studia Regionalne, 2023, nr 45, s. 9–35, DOI: 10.21858/msr.45.01.
- Banaszyk P., Deszczyński P., Gorynia M., Malaga K., [Selected determinants and directions of the new way of thinking in economic sciences](#), „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, 2023, zeszyt 3.